

Aanbevelingen in het kader van het waterbeheerplan 2016-2021

INLEIDING

Bij de eerste openbare raadpleging (tussen 4 december 2013 en 4 juni 2014) over de belangrijke uitdagingen waaraan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake waterbeheer het hoofd moet bieden, maakte het Steunpunt SocialEnergie een reeks vaststellingen, aanbevelingen en aandachtspunten over waarmee bij het waterbeheer rekening moet worden gehouden om een rechtvaardige en waardige watervoorziening en -sanering voor iedereen te garanderen.

Het Steunpunt SocialEnergie en de Coördinatie Gas Elektriciteit Water (CGEW) stellen met tevredenheid vast dat een aantal punten effectief in aanmerking werden genomen door de verschillende spelers die bij het Waterbeheerplan betrokken zijn. Hoewel het Waterbeheerplan gericht is op de “distributietechniek en bezorgdheid om het milieu”, moeten uiteraard ook de sociale maatregelen en eventuele gebreken daarin op het vlak van behoud of onderbreking van de watervoorziening en -sanering worden onderzocht in het kader van het Waterbeheerplan.

Onze visie sluit aan bij de ambitie van Leefmilieu Brussel, die het Waterbeheerplan als volgt definieert: “Het Waterbeheerplan wil een geïntegreerd en globaal antwoord bieden op alle uitdagingen die in verband staan met het waterbeheer.” “Alle uitdagingen” betekent per definitie ook alle sociale en ecologische kwesties met betrekking tot een waardige en rechtvaardige watervoorziening en -sanering.

We zullen ons bijgevolg richten op verschillende punten:

- de maatregelen die erop gericht zijn om toegang tot voldoende en kwalitatief drinkwater en sanering voor iedereen te garanderen,
- de sociale beschermingsmaatregelen die gezinnen in moeilijkheden in staat stellen om hun toegang tot drinkwater en sanering te handhaven zoals bepaald in de verschillende wetten die op dit moment van kracht zijn;
- tot slot formuleren we onze opmerkingen en vragen met betrekking tot de kwestie van de intelligente meters.

I. MAATREGELEN OM TOEGANG TOT VOLDOENDE EN KWALITATIEF DRINKWATER EN SANERING VOOR IEDEREEN TE GARANDEREN

A. HET HANDVEST VAN HYDROBRU

Voor 2014 werkte Hydrobru met een handvest. Dit document bevatte een reeks maatregelen die Hydrobru zou naleven ten gunste van de waterconsument. (eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, naleving van de openingsuren, mogelijkheid van fysieke toegang tot de maatschappelijke zetel, antwoordtermijnen, mogelijkheid om te onderhandelen over afbetalingsplannen, niet-facturering van verplaatsingen van controleurs bij nazicht van verbruiksgegevens in geval van betwisting, niet-facturering van duplicaten voor de voorbije 3 jaar, switch abonnee uitgevoerd op dezelfde dag, ...)

Het is opmerkelijk dat een bedrijf dat is belast met een taak van openbare dienstverlening zich er vrijwillig toe verbindt om een dienst van onberispelijke kwaliteit te verlenen aan de burger en een dergelijk initiatief kan uiteraard enkel worden toegejuicht.

Voor zover wij weten, bestaat dit Handvest echter al zeker sinds december 2014 niet meer.

Hoewel er op dit moment geen wetgeving is die Hydrobru verplicht om een dergelijk Handvest te hanteren, vindt het Steunpunt SocialEnergie het jammer dat het niet langer bestaat. Een dergelijk document zou het namelijk mogelijk maken om duidelijke informatie te krijgen over (onder andere) termijnen, en zou de professionaliteit van Hydrobru inzake transparante communicatie naar de waterconsument toe, extra in de verf zetten. Daarnaast zou hiermee een rechtvaardige en waardige toegang tot watervoorziening en -sanering gegarandeerd worden. Sommige elementen uit het Handvest van Hydrobru werden geïntegreerd in andere teksten, zoals bijvoorbeeld de Algemene Voorwaarden, maar helaas werden niet alle maatregelen integraal overgenomen.

B. EEN RECHTVAARDIGE PRIJS VOOR WATER

De solidaire en progressieve tarifiering

In het WBP lezen we: “de solidaire tarifiering vindt zijn grondslag in het recht van eenieder, ongeacht zijn inkomen, op een rechtvaardige waterdistributie. Ze bepaalt de prijs van het water rekening houdend met de samenstelling van de gezinnen. De solidaire tarifiering voorziet progressiviteit van het tarief naargelang van de volumes die elk individu verbruikt, met garantie van het recht van eenieder om een “levensnoodzakelijk” watervolume te kunnen afnemen voor een lagere prijs voor de eerste schijf (genoemd “vitaal”) van 0 tot 15 m³”

Ook op de gemeentebelastingen en de saneringsbijdragen is de solidaire en progressieve tarifiering van toepassing.

Het Steunpunt SocialEnergie en de Coördinatie Gas Elektriciteit Water (CGEW) vragen dat deze solidaire en progressieve tarifiering voor gezinnen behouden blijft en scharen zich volledig achter de wens van Hydrobru om de frequentie waarmee gezinssamenstellingen worden geüpdatet op te voeren, met het oog op een rechtvaardige tarifiering voor de eindconsument.

Op pagina 416 van het WBP lezen we: “Desalniettemin wordt het Gewest gekenmerkt door een groot aantal gebouwen met slechts één teller voor verschillende wooneenheden of gemengde gebouwen die een gemeenschappelijke meter hebben waar normaal gezien verschillende tarieven zouden gelden.”

We stellen echter vast dat er nog steeds situaties zijn waarin de plaatsing van individuele meters die direct met Hydrobru verbonden zijn, onmogelijk blijft.

De vraag van gezinnen die in gebouwen met meerdere appartementen wonen die worden beheerd door de BGHM en de OVM en die geen individuele meters hebben en dus, onterecht, niet volledig kunnen genieten van de solidaire en progressieve tarifiering, blijft bijgevolg zonder oplossing.

Verder stelt het Besluit van de Brusselse Regering van 26 september 1996 (gewijzigd in februari 2004) houdende de regeling van de verhuur van de woningen beheerd door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij of door de openbare vastgoedmaatschappijen dat openbare beheerders van gebouwen met meerdere appartementen met één enkele gemeenschappelijke meter voor het volledige gebouw de kosten voor het waterverbruik als volgt moeten verdelen: (artikel 29 §2): *“80% wordt verdeeld op basis van de oppervlakte van de woningen en 20% wordt gelijk verdeeld tussen het aantal woningen.”* Deze verdeling op basis van de oppervlakte van de woning strookt niet met de toepassing van de solidaire en progressieve tarifiering.

Bovendien passen private beheerders van gebouwen met meerdere appartementen de solidaire en progressieve tarifiering niet altijd toe, ongeacht of deze wooneenheden zijn uitgerust met een doorstroommeter of niet. Deze leemte in de wetgeving zet de deur open voor misbruik, onbegrijpelijke kostenafrekeningen en fouten in de tarifiering.

Bovendien zullen aan de huurders extra kosten worden aangerekend wanneer er een beroep moet worden gedaan op een meteropnamebedrijf.

In dezelfde paragraaf van het WBP wordt verder geopperd dat de kosten voor de installatie van deze individuele meters het belangrijkste obstakel zouden kunnen zijn.

Naast de bewustmakingscampagnes die Hydrobru op touw wil zetten in het kader van het WBP, zou het nuttig en noodzakelijk zijn om oplossingen te zoeken voor de toepassing van de solidaire en progressieve tarifiering in woningen zonder individuele meter van Hydrobru, in overleg met de woningbeheerders, de meteropnamebedrijven en de maatschappelijke actoren op het terrein.

Tot slot is er nog een ander terugkerend probleem bij de toepassing van de solidaire en progressieve tarifiering: de fysieke ontoegankelijkheid van de meters. Niet zelden bevindt de meter zich in de kelder van de winkel op de benedenverdieping, in de woning van de burens, achter een deur die op slot is... Het zijn maar enkele voorbeelden van situaties die een toepassing van de solidaire en progressieve tarifiering op basis van reële meterstanden onmogelijk maken.

De jaarlijkse abonnementsvergoeding van Hydrobru

Voor 2014 varieerde de jaarlijkse abonnementsvergoeding naargelang de gemeente tussen € 11,90 en € 23,80. Sinds 2014 geldt er één enkel tarief voor de jaarlijkse abonnementsvergoeding, met name € 23,80.

Het bedrag van dit abonnement is een aanzienlijke kost, die voor sommige gezinnen zelfs is verdubbeld, afhankelijk van hun woonplaats. Een gelijkschakeling van de vergoeding maakt het effectief mogelijk om de kosten op een eerlijkere en meer rechtvaardige manier te verdelen over alle waterconsumenten. Maar voor iedereen het hoogste bedrag toepassen, druist in tegen de idee van een rechtvaardige en waardige toegang tot water voor iedereen. Een toepassing van de volgende formule: $(11,90+23,80)/2$ zou rechtvaardiger zijn. In dat geval zou de jaarlijkse abonnementsvergoeding € 17,85 per woning of wooneenheid bedragen. Niet alleen kunnen Brusselse gezinnen dit bedrag gemakkelijker betalen, het komt bovendien beter tegemoet aan het principe van een gelijkwaardige toegang tot drinkwater voor elke burger.

Behoud van de BTW van 6%

Voor een waardige toegang tot een levensnoodzakelijke behoefte zoals water, is het van essentieel belang dat de BTW van 6% gehandhaafd blijft voor alle diensten die verband houden met water en de sanering daarvan.

Plaatsing van de meters

De toepassing van de solidaire en progressieve tarifiering impliceert dat er individuele meters worden geplaatst. Afgezien van de fysieke onmogelijkheid om deze meters in bepaalde woningen te plaatsen (zie hoger), blijft deze kost daadwerkelijk een financieel obstakel voor de eigenaars.

Door de hoge kostprijs van deze installatie is het voor eigenaars van flatgebouwen vaak onmogelijk om over te gaan tot de plaatsing van individuele meters.

Het lijkt ons nuttig en noodzakelijk dat alle betrokken partijen rond de tafel gaan zitten om samen na te denken over een systeem waarbij eigenaars die individuele meters willen installeren financiële ondersteuning kunnen krijgen.

Er zou ook kunnen worden gedacht aan een tussenkomst van het Sociaal Waterfonds als financiële ondersteuning aan de eigenaars.

In het WBP wordt op p. 421 in het kader van prioritaire as 4.2 gesuggereerd dat er openbare fontein en waterfontein worden geplaatst in openbare plaatsen en in overheidsgebouwen.

Uit intern onderzoek en navraag bij diverse gemeenten blijkt dat er op dit moment een dertigtal openbare fontein bestaan, maar dat die enkel toegankelijk zijn tijdens de "toeristische" periodes, d.w.z. van mei tot september, of van april tot november en dus niet tijdens de winter. De toegang tot drinkwater en douches hangt nog te vaak af van initiatieven van vzw's.

Het water uit de drinkfontein wordt betaald door Leefmilieu Brussel dat ons uiteindelijk wel liet weten dat "het water niet gratis is voor de belastingbetaler, die het in fine zelf betaalt."

Het lijkt ons dus in een eerste fase nuttig en noodzakelijk dat de partijen die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de openbare fontein alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat ze het ganse jaar door operationeel zijn (behalve wanneer de weersomstandigheden dat niet toelaten), en niet uitsluitend tijdens de zomer, voordat er op het Brusselse grondgebied nieuwe systemen worden geïnstalleerd die zowel in plaatsing als in onderhoud erg duur zijn.

Facturering, herinneringen en ingebrekestellingen

Algemeen genomen zijn de facturen die door Hydrobru worden opgesteld, relatief duidelijk. Toch zijn er nog een aantal verbeteringen mogelijk, met name:

- Een duidelijke vermelding (niet met een asterisk) wanneer het gaat om een facturering op basis van geraamde meterstanden met een uitleg van wat deze raming betekent voor de consument (mogelijk duurdere regularisering in de toekomst).
- Een begrijpelijke en efficiënte vermelding van het feit dat de solidaire en progressieve tarifiering niet kon worden toegepast. Daarbij wordt best een document gevoegd waarin de abonnee wordt gevraagd zijn situatie te regulariseren door de gezinssamenstelling(en) te verstrekken.
- De termijn waarbinnen de gebruikers hun meterstanden kunnen doorgeven uitbreiden naar 15 dagen (in plaats van 5). Die laatste termijn lijkt ons namelijk veel te kort voor de waterconsument (vakantie, hospitalisatie,...).
- De invoering van een gratis nummer waar consumenten terecht kunnen voor:
  - Het doorgeven van de meterstanden
  - Betwistingen/klachten
  - De verbruiksgegevens
  - Vragen in verband met betalingen
  - Veranderingen van de huurder/eigenaar

Wat betreft de kosten voor herinneringen en ingebrekestellingen pleiten het Steunpunt SocialEnergie en de CGEW er verder voor dat het bedrag voor de gezinnen niet hoger komt te liggen dan het nu is, d.w.z. € 5 herinneringskosten en € 15 voor een ingebrekestelling.

Ook zou Hydrobru moeten nadenken over een procedure die het voor gezinnen in een moeilijke financiële situatie mogelijk maakt om te werken met tussentijdse facturen.

Afbetalingsplan

In geval van financiële moeilijkheden kan er in samenspraak met Hydrobru/Vivaqua een afbetalingsplan worden opgesteld. Het bedrag van de uitstaande schuld moet daarbij echter zijn terugbetaald voor de volgende eindafrekening. Het zou goed zijn dat er bindende richtlijnen worden opgesteld om de redelijkheid van het afbetalingsplan, de berekening van de afbetalingen en het terugbetalingsritme te bepalen.

Rationeel watergebruik

Het Steunpunt en de CGEW zijn blij met de bijzondere aandacht die in het WBP wordt besteed aan rationeel watergebruik. Bewustmakingscampagnes, plaatsing van openbare fonteinen, label duurzame bedrijfsrestaurants, premies voor de installatie van systemen voor regenwaterrecuperatie,...

Het Centrum en de CGEW willen eraan herinneren dat verschillende maatschappelijke eerstelijns spelers op het terrein al meerdere jaren ijveren voor een rationeel watergebruik.

Naast de communicatie rond rationeel watergebruik moet ook ondersteuning worden geboden aan maatschappelijke actoren die met een vaak kansarm publiek werken en die onvoldoende ondersteund worden bij de begeleiding van deze precare bevolkingsgroepen.

II. SOCIALE BESCHERMINGSMAATREGELEN DIE GEBRUIKERS IN MOEILIKHEDEN IN STAAT STELLEN OM HUN TOEGANG TOT DRINKWATER EN SANERING TE BEHOUDEN

A. HET MECHANISME VAN HET SOCIAAL WATERFONDS

Vandaag de dag werkt het Sociaal Waterfonds op de volgende manier: per gefactureerde m³ water wordt € 0,03 in het Sociaal Waterfonds gestort; deze "enveloppe" wordt herverdeeld onder de OCMW's op basis van het aantal personen op het grondgebied van dit OCMW dat maatschappelijke hulp geniet of in een collectieve schuldenregeling zit.

Artikel 38, §4 van de ordonnantie van 28 oktober 2006 stelt het volgende: "De Regering bepaalt het deel van de inkomsten van de tarifiering van water dat voorbehouden moet worden voor die sociale maatregel. De Regering bepaalt de verdeling van het voorbehouden bedrag tussen enerzijds de betaling van waterfacturen en anderzijds de werkingskosten veroorzaakt door de tenuitvoerlegging van deze sociale maatregel."

- Het Besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 28 februari 2008 bepaalt welk deel van het bedrag aan welke post wordt toegewezen, namelijk:

- De werkingskosten (30%)
- Financiële maatschappelijke steun of betaling van de kosten van herstellingen of verbeteringen aan waterinstallaties. (70%)

In het kader van as 3 van het WBP wordt op p. 420 voorzien om “het mechanisme van het sociaal fonds te herzien”.

Deze stelling lijkt ons nogal vaag, ook al wordt gesteld dat “*dient onderzocht te worden of het werkelijk voor iedereen de toegang tot drinkwater garandeert*”, een aspect dat bijzondere aandacht verdient.

Eerst en vooral willen het Steunpunt SocialEnergie en de CGEW erop wijzen dat het noodzakelijk is dat de Conferentie van de 19 OCMW's wordt geraadpleegd in verband met deze belangrijke kwestie.

Verder vinden het Centrum en de CGEW het jammer dat er wel een verhoging van de tarifiering voor water is aangekondigd, maar dat het bedrag dat wordt doorgestort naar het Sociaal Waterfonds, niet naar boven wordt bijgesteld. Het is namelijk helemaal niet ondenkbaar dat de stijging van de waterprijzen tot gevolg zal hebben dat nog meer gebruikers moeilijkheden zullen krijgen om hun waterfactuur te betalen.

Aangezien de plaatsing van individuele meters per wooneenheid zulke hoge kosten met zich meebrengt voor de eigenaars, zou het ook interessant kunnen zijn om na te gaan hoe het Sociaal Waterfonds eigenaars/verhuurders die hun woning met individuele meters willen uitrusten, financieel zou kunnen ondersteunen.

Tot slot steunen het Steunpunt SocialEnergie en de CGEW de stappen die worden gezet om regenwater via specifieke recuperatiesystemen te gebruiken. Wel is het zo dat bewoners en eigenaars van woningen die met dergelijke systemen zijn uitgerust, minder bijdragen aan het Sociaal Waterfonds en minder gemeentelijke en regionale saneringsbijdragen betalen.

B. DE AFSLUITINGSPROCEDURE EN DE AFSLUITINGSVRIJE PERIODES

Artikel 5 van de ordonnantie van 8 september 1994 legt het kader vast voor de afsluiting van de waterlevering aan gezinnen.

We willen er nogmaals op wijzen dat een onderbreking van de watertoevoer indruist tegen de principes van de menselijke waardigheid zoals bepaald in artikel 23 van de Grondwet en artikel 1 van de organieke wet van 8 juli 1976, het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, maar ook van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten.

De menselijke waardigheid vereist namelijk dat iedereen een effectieve toegang heeft tot een voldoende hoeveelheid kwaliteitsvol water, ongeacht zijn of haar inkomen.

De Brusselse regionale wetgeving bepaalt dat, behoudens dwingende technische of veiligheidsredenen, de waterlevering nooit mag worden afgesloten omwille van niet-betaalde facturen, en altijd na rechterlijke beslissing, in de twee afsluitingsvrije periodes (zomer en winter) van 1 juli tot 31 augustus en van 1 november tot 31 maart. Als de afsluiting echter is

gebeurt voor 1 november of voor 1 juli. Als er in de betrokken wetteksten geen enkele maatregel voorzien om de effectieve toegang tot water te waarborgen. Bovendien beantwoordt een afsluiting van de watertoevoer niet aan de doelstellingen van een rationeel watergebruik en leidt ze ertoe dat het betrokken gezin een beschikbaar kapitaal niet langer kan aanspreken om zijn schulden te betalen.

Bovendien brengt deze maatregel extra kosten met zich mee voor gebruikers die geen toegang hebben tot stromend water:

- Gebruik van keukentoeestellen om water te verwarmen.
- Aankoop van drinkwater in flessen (dat tot 300 keer duurder is dan kraanwater).
- Extra verplaatsingen om plastic flessen te gaan kopen.
- Gebruik van extra vuilniszakken (die eveneens betaald moeten worden) om het afval van deze vorm van waterconsumptie weg te ruimen.

Zonder te willen ingaan op de dramatische ecologische en sociale gevolgen van een dergelijke maatregel, kunnen we aan de hand van dit eenvoudige voorbeeld wel stellen dat een afsluiting van de watervoorziening zowel de menselijke waardigheid als het milieu schaadt.

Afgezien van een (overigens zeer uitzonderlijke) afwijking die wordt toegestaan door het Bureau van de Raad van Bestuur van Hydrobru/Vivaqua, wordt de drinkwatertoevoer na een afsluiting trouwens slechts in twee gevallen opnieuw aangesloten:

- Nadat de geabonneerde zijn schuld integraal heeft betaald
- Nadat het betrokken OCMW zich er schriftelijk toe heeft verbonden om de schuld van de geabonneerde integraal ten laste te nemen.

Bijgevolg kunnen mensen dus zeer lang zonder stromend water komen te zitten, ook tijdens de afsluitingsvrije periodes.

De jurisprudentie heeft al meermaals gewezen op de onverenigbaarheid van deze afsluitingen met het fundamentele recht op de menselijke waardigheid.

In een vonnis van de vrederechter van het kanton Moeskroen-Komen-Waasten weigert de rechter in te gaan op een verzoek van een distributiemaatschappij die af te rekenen heeft met onbetaalde facturen, om de watervoorziening af te sluiten. De rechter stelt dat de distributiemaatschappij een systeem moet uitwerken dat het mogelijk maakt om de watervoorziening te beperken tot wat strikt noodzakelijk is om de menselijke waardigheid zoals bepaald in artikel 23 van de Grondwet, te handhaven.

De vrederechter van het kanton Fontaine-l'Évêque nam in 2009 een gelijkaardige beslissing. Hij wijst erop dat het recht op water het recht van iedereen is, ongeacht diens economische status, om te beschikken over een minimale hoeveelheid water van goede kwaliteit die voldoende is om te leven en om de gezondheid te

Deze rechterlijke uitspraken nodigen uit tot een aanpassing van de wetgeving ter zake zodanig dat een reële en permanente toegang tot voldoende kwaliteitsvol drinkwater kan worden gegarandeerd, zelfs tijdens de afsluitingsvrije periode.

Hoewel de procedure voor het aanvragen van een afsluiting duidelijk is, zou het tot slot goed zijn dat Hydrobru ook het OCMW en/of de burgemeester (in de gemeenten waar dit nog van toepassing is) op de hoogte brengt wanneer er een afsluiting werd uitgevoerd op basis van een beslissing van de vrederechter. Momenteel licht Hydrobru het OCMW en/of de burgemeester wel in wanneer er een afsluiting zal plaatsvinden, maar niet wanneer die ook effectief werd doorgevoerd. Om waterconsumenten in moeilijkheden snel en doeltreffend te kunnen bijstaan, is het echter belangrijk dat de maatschappelijke actoren uit de eerste lijn op de hoogte worden gebracht wanneer de afsluiting een feit is.

C. SOCIALE MAATREGELEN VAN HYDROBRU

Hydrobru/Vivaqua blijft bijzondere aandacht hebben voor bepaalde sociale categorieën van waterconsumenten.

Zo krijgen personen die gedialyseerd worden van Hydrobru/Vivaqua een terugbetaling van € 120/jaar (wat overeenkomt met 50m³ water), op basis van een formulier dat ze moeten invullen en waarbij ze een attest van de nefroloog voegen.

Er zijn ook maatregelen voorzien voor situaties van co-ouderschap: op basis van het formulier dat op de website van Hydrobru/Vivaqua te vinden is en dat door beide ouders moet worden ingevuld, past Hydrobru/Vivaqua de solidaire en progressieve tarifiering toe op de twee respectieve adressen.

Het Centrum en de CGEW zijn verheugd dat Hydrobru/Vivaqua dergelijke maatregelen voorstelt. Ze zijn helaas niet voldoende zichtbaar op de website en te weinig maatschappelijk werkers zijn op de hoogte van deze sociale mogelijkheden voor gezinnen. Het zou nuttig zijn dat maatschappelijk werkers uit de eerste lijn hierover op ruimere schaal worden geïnformeerd zodat zoveel mogelijk mensen van deze maatregelen kunnen genieten.

D. EEN SOCIAAL TARIEF VOOR WATER.

In de energiesector bestaat er een sociaal tarief dat overeenstemt met het laagste vastgestelde commerciële tarief op de Belgische aardgas- en elektriciteitsmarkt. Dit sociale tarief geldt voor bepaalde categorieën van personen die strikt zijn vastgelegd in de wet.

In de watersector is een dergelijk sociaal tarief onbestaand. Het zou interessant kunnen zijn om deze mogelijkheid onder de loep te nemen en erop toe te zien dat een sociaal tarief voor water in hoofdzaak gebaseerd wordt op inkomenscriteria (en niet op sociale categorieën), die dezelfde zijn voor iedereen, dat hierbij wordt gekeken naar heel België (het tarief van het bedrijf dat de laagste prijs hanteert) en dat het prijsverschil aan de distributeur wordt

terugbetaald door een nationaal fonds dat zijn middelen haalt uit bijdragen van alle distributiebedrijven die op een rechtvaardige basis worden bepaald, rekening houdend met hun gestaafde en gecontroleerde inkomsten en uitgaven.

E. OMBUDSMAN VOOR WATER

Hoewel de watersector openbaar blijft, zou eraan kunnen worden gedacht om een ombudsman in het leven te roepen. Bemiddeling zou in deze sector namelijk nuttig kunnen zijn om:

- De relaties met Hydrobru te verbeteren
- Adviezen uit te brengen over de uitvoering van het waterbeleid
- Adviezen te geven over de plichten van eigenaars/huurders
- Heel gerichte expertise te kunnen inzetten in de watersector

...

III. INTELLIGENTE METERS: OPMERKINGEN EN VRAGEN.

In as 3 van het WBP lezen we onder operationele doelstelling 4.2: Een rationeel en duurzaam drinkwatergebruik bevorderen, meer bepaald op pagina 421: *“De invoering van intelligente meters zou de verbruikers toelaten om makkelijk hun verbruik op te volgen, met een verwittigingsstelsel bij abnormaal verbruik. Het zou interessant zijn om na te gaan of de plaatsing van intelligente meters technisch haalbaar en economisch opportuun is.”*

Alvorens de technische en economische haalbaarheid van dit systeem te gaan onderzoeken, moet in de eerste plaats worden gewaarborgd dat alle waterconsumenten fysieke toegang hebben tot een meter. Waterconsumenten wier woning is uitgerust met een volumemeter of debietmeter kunnen aan de hand van deze meters hun verbruik reeds op eenvoudige wijze controleren en opvolgen.

Deze meters zouden kunnen leiden tot een maandelijkse facturering op basis van het werkelijke verbruik, ze zouden aanleiding kunnen geven tot een invoering van meerdere tariefperiodes en zouden op termijn kunnen resulteren in een afkalving van de sociale maatregelen, zoals het verbod op een afsluiting zonder rechterlijke beslissing.

Ook roept de plaatsing van dergelijke toestellen vragen op met betrekking tot de naleving van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze meters moeten “niet-communicerend” blijven.

Bovendien kan niemand ontkennen dat de plaatsing van deze meters een dure aangelegenheid blijft en dat ze snel moeten worden vervangen. De vraag welk effect deze kosten zullen hebben op de consument, dringt zich dus op.

CONCLUSIE

Het opstellen van het WBP, het in contact brengen van de verschillende spelers uit de sector en hun coördinatie blijkt een aanzienlijke klus te zijn. Het Steunpunt SocialEnergie en de CGEW zijn blij dat verschillende partijen binnen de watersector concrete oplossingen en acties voorstellen, zowel met betrekking tot het milieu en voeding als wat betreft een rationeel watergebruik. Dit werk, dat de komende 6 jaar de leidraad zal vormen voor het Brusselse waterbeleid, is constructief en de meeste van de voorgestelde acties zijn best realistisch.

Toch zijn er ook nog een aantal schaduwzones, vraagtekens, vage principes die in sommige gevallen niet zijn afgestemd op de dagelijkse problemen waarmee het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geconfronteerd wordt op het gebied van toegang tot drinkwater voor iedereen.

Het is precies daarom dat het Steunpunt SocialEnergie en de CGEW zich hebben gebogen over dit nuttige thema dat essentieel is voor het welzijn van alle mensen.